

Obsah	
Úvodem	9
1 Muzejní expozice v kontextu muzeologického myšlení.....	13
1.1 Muzejní expozice jako forma muzejní prezentace	13
1.2 K terminologii.....	17
1.3 Základní formy muzejní prezentace	21
1.4 Muzejní exponát	25
1.5 Prezentace exponátů versus prezentace tématu	44
2 Muzejní expozice jako komunikační a edukační médium	51
2.1 Muzejní expozice jako <i>message</i>	51
2.2 Interakce exponátu a návštěvníka	57
2.3 Muzejní expozice jako edukační médium	64
2.4 Pedagogické zásady v expozici – odpověď na vzdělávací potřeby návštěvníka	66
2.5 Muzejní expozice jako činitel kulturní kontinuity a enkulturace	78
3 Kritika dosavadního zaměření muzea a vznik nových přístupů k tvorbě expozic	83
3.1 Dekonstrukce muzea	84
3.2 Muzeum jako instituce pro lidi	86
3.3 Muzea a jejich role v uměleckém poli	91
3.4 Expozice jako obraz myšlení bílých Evropanů	95
3.5 Problematické akvizice	97
3.6 Problém reprezentace skutečnosti v muzejní expozici	98
3.7 Expozice jako hlasatel ideologií	100
3.8 Obrat k návštěvníkovi a komunitě – podněty z Chile	105
3.9 Obrat ke vzdělávání	111
4 Přístupy k tvorbě muzejních expozic a jejich klasifikace.....	119
4.1 Klasifikace expozic podle délky trvání a míry uplatnění koncepčního hlediska	120
4.2 Klasifikace expozic podle přístupu k muzealií	122
4.3 Klasifikace expozic podle účinku na diváka	139
4.4 Klasifikace expozic podle návštěvnických skupin	141
4.5 Klasifikace expozic na základě bazálního pojetí muzea	144

4.6	Na cestě k iluzivnosti	148
4.7	„Visitor friendly“ muzea aneb Jak vyhovět návštěvníkům	159
5	Proces tvorby muzejní expozice	169
5.1	Koncepční fáze	172
5.2	Vývojová fáze	173
5.3	Fáze produkce	175
5.4	Funkční fáze	176
5.5	Fáze vyhodnocování	177
5.6	Neprávem opomíjené fáze: výzkum potřeb komunity, tvorba narativu, evaluace	178
5.7	Zapojené profese a role muzejního pedagoga	180
6	Doporučení k tvorbě expozice jako edukačního média	189
6.1	Doporučení vycházející z poznatků behaviorální psychologie	190
6.2	Doporučení vycházející z poznatků konstruktivismu	193
6.3	Doporučení týkající se textů v expozicích	200
6.4	Další aspekty ovlivňující účinnost expozice jako edukačního média	204
7	Nové typy muzejních institucí	211
7.1	Ekomuzeum	214
7.2	Archeopark	218
7.3	Dětské muzeum	229
7.4	Science center	240
7.5	Mobilní muzeum	244
7.6	Muzeum jako komerční podnik	248
7.7	Muzeum jako reprezentace zájmů individua a skupiny	253
7.8	Virtuální muzeum	257
8	Současné muzejní expozice a jejich inovativní prvky	267
8.1	Interaktivita	268
8.2	Nová média v expozicích	270
8.3	Didaktické a zábavní prvky v expozicích	281
8.4	Expoziční prvky zohledňující handicapované návštěvníky	292
8.5	Muzeum jako artefakt	308

Ukázka Závěrem prvního svazku	337
Summary.....	339
Použitá literatura.....	343
O autorce.....	361

abstraktní významy, které jsou v muzeích často pouze náročnou tváří přírody. Rada se v muzeích zamýtila nad otudy dřívější zmízeleých lidí a nad tím, že s jízdnímetrovým stupnem, který bude o jedno světlo o mém životě. Tepřve když jsem do muzea začala doprovázet druhé lidi – nejprve své dělnice a pak i vlastní děti – jsem si však uvědomila, že expozice – pro mne výmluvná a „zajíždějící“ – může být pro někoho jiného zcela odlišná a dobrova „ndaná“. Proto jsem se začala hledat větší zajímání o metody zapojování muzejních středisek a o vzdělávací procesy na celém světě, které expozice ve vystavách probíhají k životu a pomáhají lidem učit se z těchto autentických předmětů dříve a moží život podstatně více. Tímto směrem jsem zaměřila své předešlé práce a tento jsem přistoupila také k řešení významného projektu s leskavou podporou Grantové agentury ČR.

A měly by edukační programy (kterých dnes česká muzea naštěstí nabízejí velké množství v kvalitě srovnatelné se zahraničím) mít však opakování přivádět k problému muzejní prezentace. Muzejní edukaci totiž nelze od expozice, když prosíš, v němž se povídánou odehravá, oddělit – muzejní expozice rozhodně není nějakým neutrálním vzděláním otevřenou, spíše je muzejní učební vzdělávacího obsahu a případnou edukaci tak vyznačeně odlišuje. Bohužel však nehezí jsemou tohoto srozumitelnou všem lidem stejně; svým obalem, tematem a způsobem jeho podání máte souhru různých lidí po poznání nových věcí mimořádně rychlo ztrácet, až dokonce zcela pohřbit. Je sice napochyňat, že dvojka expozice se v muzeu může od formálnějších expozic, které venku vypadají svírák mnohé rysy, které sdílenost expozit požadují, a nebo rysy, které pedagogem zvyšují zájem o příči, stěle přetrhávat. Proč radeš – a dnešním poznáním o kognitivních procesech a s pokročilými výstavními prováděky – stále počítat s tím, že výstavy budou pro minoty lidí odbáhat a mít hojnou? Nemá na čase integrovat vhodné podpůrné prvky přímo do expozice, zintenzivnit tak jejich působení a oslovovat díky tomu i širokou skupinu neorganizovaných návštěvníků? A které konkrétní prvky mohou poskytnout pedagogům podporu?

Všechny tyto výzvy přivedly k měmu rozhodnutí vydat se první cestou zkoumání muzejních expozic. Pokuď jsem se našlednal „pod pokličku“ jejich tvary a náleží jsem v nich inovace, které rozsvěcují jejich edičnost a vychytávají vzdělávacímu pořízení dvojku – jeho přírodnemu potenciálu k posouvání.